

Народно читалище "Искра-1909"
с. Малък Вършец, община Севлиево

У С Т А В

за устройството и организаторската дейност на
Народно читалище "Искра 1909"

Приет на отчетно – изборно събрание на 27.08.1997г.
Променен и редактиран на основание § 34 от Предходните
и заключителни разпоредби към Закона за изменение и
допълнение на Закона за народните читалища Обн., ДВ бр.
42 от 05.06.2009г.

с. Малък Вършец
16.02.2010г.

Народно читалище “Искра 1909”
с. Малък Вършец, община Севлиево

У С Т А В

за устройството и организаторската дейност на
Народно читалище “Искра 1909”

Глава първа Общи положения

Чл.1. Народно читалище “Искра 1909” - с. Малък Вършец, община Севлиево е самостоятелна, независима, самоуправляваща се културно – просветна организация на живущите в селото. То се изгражда и работи според принципите на демократизма, доброволността и автономията.

Чл.2. Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички български граждани без ограничения за възраст, партийна, етническа и религиозна принадлежност.

Чл.3. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с кметството в с. М. Вършец и администрацията на общ. Севлиево, на които законите възлагат определени задължения.

Чл.4. Читалището може да се сдружава с други читалища на местно и национално равнище.

Чл.5. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То се представлява от Председателя или от упълномощено от Настоятелството лице. То може да упражнява и стопанска дейност, която да спомага за разнообразяване, развитие и разширяване на дейността му.

Глава втора Цели и задачи

Чл.6. Цел и задача на читалището в с. М. Вършец е да създава и разпространява духовни ценности, да развива творческите способности и да задоволява културните потребности и интереси на живущите в селото, да разкрива условия за общуване между тях, да подпомага и организира стопанки и културни почини в селото.

Чл.7. Народно читалище “Искра 1909” - с. Малък Вършец:

а) обогатява културния живот в селото и разнообразява свободното време на хората;

б) допринася за обогатяване на знанията и насочване на интереса им към науката, изкуството и културата;

в) създава условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение;

г) запазва, поддържа, обогатява и развива народните обичаи и традиции;

д) съдейства за издигане културата на труда, бита и отношенията между хората;

е) възпитава в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост, утвърждава националното самосъзнание на живеещите в селото;

Чл.8. Читалището осъществява своите цели и задачи чрез различни форми и средства като:

а) осигуряване общодостъпност до наличния читалищен библиотечен фонд;

б) развиване и обогатяване на любителското художествено творчество;

в) лектории и клубове по интереси;

г) организиране на празненства, концерти и чествания;

д) събиране и разпространяване на знания за родния край;

е) създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;

ж) осигуряване на достъп до информация по Интернет.

Чл.9. Читалището няма право да организира или предоставя залите и имуществото си за:

1. Хазартни игри и нощни заведения;

2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;

3. За постоянно ползване от политически партии;

4. За ползване от Председателя, Секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и техните семейства.

Глава трета

Учредяване и членство

Чл.10.(1) На Народно читалище “Искра 1909” в с. Малък Вършец, община Севлиево е правоприемник на Народно читалище “Искра”, учредено на 12.02.1909г. и има 100 – годишна история:

- от 1909г. до 1918г. НЧ “Искра”
- от 1919г. до 1969г. НЧ “Труд”
- от 1970г. до 1997г. НЧ “Г. Христов”

- от 1998г. до 2009г. НЧ “Искра”
- от 2010г. продължава да развива културно – развлекателна дейност като НЧ “Искра 1909”, с членски състав от 61 човека.

(2) Дейността на читалището се прекратява по решение на общото събрание на неговите членове.

(3) То може да бъде прекратено с ликвидация по решение на окръжния съд в гр. Габрово ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейност на читалището;

3. Ако е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години; в този случай Министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на читалищна дейност;

4. Ако читалището не е учредено по законния ред;

5. Ако е обявено в несъстоятелност.

(4) Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд гр. Габрово може да бъде поставено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от Министъра на културата.

(5) Прекратяване на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.11.(1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

2.1. Действителните членове са дееспособни лица, плащат редовно определения от общото събрание членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

2.2 Спомагателните членове са лица до 18 години, нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи. Те не плащат членски внос и имат съвещателен глас;

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

3.1. Професионални организации;

3.2. Стопански организации;

3.3. Търговски дружества;

3.4. Кооперации и сдружения;

3.5. Културно – просветни и любителски клубове;

3.6. Творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.12.(1) Членовете на читалището имат равни права и задължения.

(2) Всеки член на читалището има право:

2.1. Да участва в работата на Общото събрание с решаващ глас;

2.2. Да избира и да бъде избран в ръководни органи на читалището и за делегат на общи събрания на други читалища, конференции, конгреси на читалищния съюз и други форуми.

2.3. Да участва лично и с членовете на семейството си в културно – просветните и забавно – увеселителни мероприятия на читалището;

2.4. Да иска обяснение от органите за управление на читалището за неизпълнение на взети от тях решения и да получава информация по всички въпроси, които засягат културните му интереси.

(3) Членът на читалището е длъжен:

3.1. Да внася ежегодни установения от Общото събрание членски внос;

3.2. Да спазва устава, да изпълнява решенията на Общото събрание, решенията на Настоятелството и разпорежданията на Председателя и другите ръководни органи;

3.3. Да проявява загриженост за опазване на читалищното имущество, книгите и списанията от библиотечния фонд и читалищната документация;

3.4. Да участва в работата на Общото събрание;

3.5. Да допринася със свой личен принос за постигане целите и задачите на читалището.

Чл.13.(1) Кандидатите за членове на читалището подават лична молба.

(2) Решението за членство се взема от ЧН и се утвърждава от Общото събрание.

Чл.14.(1) Членството в читалището се прекратява при:

1.1. Напускане по собствено желание, в т.ч. неплащане на членски внос;

1.2. Смърт;

1.3. Изключване;

1.4. Прекратяване дейността на читалището.

(2) Доброволното напускане на читалището става по лична молба на читалищния член.

(3) Членът на читалището може да бъде изключен:

3.1. За грубо нарушаване на Закона, Устава или решенията на Общото събрание на читалището, след като другите мерки за въздействие са изчерпани;

3.2. За умишлено повреждане, унищожаване или присвояване на читалищно имущество;

3.3. За небрежно изпълнение на възложените или поети задължения.

(4) За по-дребни нарушения се прилагат мерки за обществено въздействие – предупреждение, бележка, мъмрене.

(5) Решението за изключване се взема от общото събрание. Предложения за изключване член има право да присъства на събранието и да даде обяснение.

Чл.15. Членският състав на читалището се картотекира на списъци, които ежегодно се актуализират. На същите списъци се правят отметки за платен членски внос.

Глава четвърта

Управление

Чл.16. Органи за управление на читалището са:

- а) Общо събрание;
- б) Читалищно настоятелство;
- в) Проверителна комисия.

Чл.17. Върховен орган на читалището е Общото събрание на неговите членове, имащи право на глас.

(2) Редовно общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането, Проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(3) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в селото, трябва да бъде залепена покана за събранието.

(4) Общото събрание е законно, ако в залата присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(5) Решенията по чл. 17 ал. 1, т. 1, 7 и 8 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите (50% + 1).

(6) Две трети от членовете на Общото събрание на читалището могат да предявят иск пред Окръжния съд гр. Габрово за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на Закона или Устава.

(7) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от дена година от датата на вземане на решението.

(8) Прокурорът може да иска от Окръжния съд гр. Габрово да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на Закона или Устава в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.18.(1) Общото събрание има следните правомощия:

1.1. Приема или изменя и допълва читалищния Устав и решава основните въпроси относно – основаване, сдружаване, закриване (кворум 2/3);

1.2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя;

1.3. Приема вътрешни правила (актове), необходими за организацията на читалищната дейност;

1.4. Определя основни насоки за читалищната дейност и утвърждава оперативни планове;

1.5. Приема (утвърждава) бюджета на читалището;

1.6. Определя размера на членския внос;

1.7. Отменя решения на читалищните ръководни органи, ако противоречат на Закона и Устава (кворум 2/3);

1.8. Утвърждава и изключва членове на читалището (кворум 2/3);

1.9. Вема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове (кворум 2/3).

(2) Решенията на общото събрание са задължителни а всички органи и членове на читалището.

Чл.19.(1) Изпълнителен орган на читалището между общите събрания е Читалищното настоятелство (ЧН), което се избира за срок от 3 (три) години и работи на обществени начала. Промени в неговия състав могат да се правят и на редовните годишни, и на извънредните събрания на читалището. Избраните членове на ЧН да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен. Общото събрание определя броя на членовете му – 3, 5 и т.н.

(2) ЧН провежда заседания най-малко един път на тримесечие и работи при пълна гласност;

(3) ЧН може да изгражда помощни органи – комисии и работни групи (организ. комитети) по отделни проблеми и направления на читалищната дейност.

(4) Читалищното настоятелство:

4.1. Свиква Общо събрание на читалищните членове най-малко веднъж в годината (ГОС);

4.2. Организира и направлява цялостната дейност на читалището, като осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание и се ръководи от клаузите на Закона и Устава;

4.3. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на ЧН и читалището, проект на Бюджет за финансово обезпечаване на читалищната дейност и проекти за насоки и годишни планове;

4.4. Назначава читалищния секретар, утвърждава длъжностната му характеристика и сключва договори за услуги с физически и юридически лица;

4.5. Взема решения за морално и материално стимулиране на активно участващите в читалищната дейност;

4.6. Наблюдава и подпомага функционирането на структурните читалищни звена – библиотека, самодееен певчески състав, културно - масова дейност, имущество и финансиране, които развиват дейност по самостоятелни перспективи и оперативни планове;

4.7. Приема и актуализира правила и наредби за усъвършенстване работата на структурни звена;

4.8. Внася предложения в Кметство М. Вършец, общ. Севлиево и други органи и организации в т.ч. и Министерство на културата за модернизация, поддържане, ремонт и обзавеждане на читалищния дом и за създаване на материални, финансови и кадрови условия за развитие на дейността.

(5) Дейността на Настоятелството се регистрира в протоколна книга. Решенията се вземат с мнозинство на повече от половината членове и се удостоверява с подписи.

Чл.20.(1) Председателят на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събиране за срок от 3 (три) години.

(2) Председателят:

2.1. Ръководи дейността на читалището между заседанията на ЧН съгласно Закона, Устава и решенията на Общото събрание;

2.2. Свиква и ръководи заседанията на ЧН и председателства общите събрания;

2.3. Представява читалището пред държавни и обществени органи и организации;

2.4. Сключва и прекратява договори със служители и физически и юридически лица съобразно бюджета на читалището и въз основа решения на ЧН;

2.5. Ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общ. Севлиево предложения за читалищните дейности през следващата година;

2.6. Представя ежегодно до 31 март пред кмета на общ. Севлиево и Общинския съвет доклад за осъществените дейности по изпълнение на програмата за развитие на читалищната дейност.

Чл.21.(1) За секретар на читалището се назначава читалищен член, който съвместява и длъжността библиотекар. Служебните му задължения се конкретизират в длъжностна характеристика.

(2) Читалищният секретар:

2.1. Организира читалищните мероприятия (текуща и основна дейност) и участва непосредствено в изпълнение решенията на ЧН и на Общото събрание, включително изпълнението на бюджета;

2.2. Представява читалището заедно и поотделно с председателя;

2.3. Осигурява и поддържа материалните условия за развитие на читалищната дейност и е материално отговорно лице (МОЛ);

2.4. Отчита се за дейността си пред ЧН.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг (съпруга) на Председателя на читалището.

Чл.22.(1) Проверителната комисия се състои най-малко от 3 (трима) членове и се избира от Общото събрание за срок 3 (три) години.

(2) Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини и членове на Настоятелството, на Председателя или на Секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание:

3.1. Прави текущи годишни проверки за законосъобразното изразходване на паричните средства и стоково-материалните ценности;

3.2. Проверява целесъобразното използване и поддържане на материално – техническата база на читалището;

3.3. Контролира правилното използване, съхранение и опазване на книжния библиотечен фонд;

3.4. Контролира изпълнението на решенията на Общото събрание и ЧН;

3.5. Извършва проверки по сигнали а читалищни членове;

3.6. Проверява надлежното събиране и обработване на документалните материали и воденето на задължителните книги;

(4) При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището чрез докладни записки за търсене на отговорност за извършени нарушения, злоупотреби и нанесени щети, а при данни за престъпление – и органите на прокуратурата.

(5) Проверителната комисия като екип и отделни нейни членове имат право на достъп до всички документи, складове, зали и работни помещения.

(6) Проверителната комисия работи по свой оперативен план за периодични и годишни проверки:

6.1. Събира се на заседания след всяка проверка и когато това е необходимо. Достатъчно условие затова е Председателят на комисията или двама от членовете ѝ да направят предложение;

6.2. За всяко заседание се води протокол в специално прошнурована тетрадка;

6.3. Решенията на ПК са законни, ако са подкрепени от две трети от членовете ѝ;

(7) Проверителната комисия отчита дейността си пред Общото събрание – веднъж годишно. На това събрание ПК се произнася по отчета на Настоятелството.

(8) Членовете на ПК участват в заседанията на Настоятелството със съвещателен глас.

(9) Когато са установени нарушения от Настоятелството или Председателя на читалището ПК свиква и провежда Общо събрание на читалищните членове.

Глава пета

Имущество и финансиране

Чл.23.(1) Имуществото на читалището се състои от право на собственост върху:

1.1. Стара читалищна сграда – 1/4 от съвместната административна сграда на Кметството, кооперация “Спасител” и НЧ “Искра 1909” (строена 1934г.);

1.2. Читалищен дом, строен през 1958 – 1961г. – собственост на общ. Севлиево, представен за безвъзмездно ползване;

1.3. Библиотечен фонд – 9400 тома;

1.4. Земеделски земи – ливади 15 дка и гори – 15 дка;

1.5. Инвентар и обзавеждане.

(2) Читалищното имущество е регистрирано в инвентарни книги за книжния фонд, за дълготрайни активи (основни средства) и за малоценни и малотрайни предмети.

(3) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(4) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на Настоятелството.

(5) Ежегодно през месец декември ПК извършва инвентаризация на читалищното имущество – проверява състоянието на материалната база и съставя установените в Закона за счетоводството инвентаризационни протоколи.

Чл.24.(1) Средствата за финансова издръжка на читалището се набират от:

1.1. Годишен членски внос, размера на който се определя от Общото събрание;

1.2. Субсидии от държавния и общинския бюджети;

1.3. Трудови инициативи и обществени услуги;

1.4. Наеми от помещения, земеделски земи и друго имущество на читалището;

1.5. Дарения и завещания от физически и юридически лица, които се изразходват според волята на дарителя;

1.6. Други източници

(2) За финансовата дейност на читалището ежегодно се съставят бюджетни сметки, които се утвърждават от Общото събрание.

(3) Разходите в бюджетните сметки не бива да надвишават приходите.

(4) Приходите и разходите на читалището се регистрират в касови книги.

(5) Оформянето на оправдателните документи и отчитането на разходите се извършва по установения ред в Закона за счетоводството и други нормативни документи.

(6) Читалищното настоятелство изготвя годишен отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

(7) За предоставената държавна и общинска субсидия ЧН представя в общ. Севлиево специален отчет ежегодно.

Чл.25.(1) Разходите на набираните средства в бюджета на читалището се насочват за:

1.1. Заплата на читалищния секретар (МРЗ – 240лв.);

1.2. Командировки на читалищни дейци а участие в съвещания, конференции и др.;

1.3. Стопански разходи: отопление, осветление, обзавеждане, пощенски, транспортни и други услуги;

1.4. Библиотека: набавяне на нови книги, абонамент на списания и вестници – периодичен печат, краеведска и издателска дейност;

1.5. Художествена самодейност: хонорар на художествени ръководители, провеждане на забавно – увеселителни празници, набавяне на сценични костюми, реквизит, материално стимулиране на самодейците;

1.6. Почасово заплащане на трудовите ангажименти на Председателя на читалището, членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и читалищни членове привлечени за изпълнение

на организационни и трудови задачи в размер на 20% от минималната работна заплата (МРЗ).

(2) За финансовата дейност на читалището ежегодно се съставят бюджетни сметки, които се утвърждават от Общото събрание. Разходите в бюджетните сметки не бива да надвишават приходите.

(3) Оформянето на оправдателните документи и отчитането на разходите се извършва по установения ред в Закона за счетоводството и други нормативни документи.

Допълнителни заключителни разпоредби

1. Читалището има кръгъл печат с надпис – Народно читалище “Искра 1909” с. М. Вършец, в окръжност. В средата разтворена книга.

2. Седалище на читалището е с. Малки Вършец, общ. Севлиево, ПК 5432.

3. Празник на читалището е 24 май – Дена на св. св. Кирил и Методий, на Славянската писменост и на Българската просвета и култура.

4. Устава е приет на Отчетно – изборно събрание на читалище “Искра” с. М. Вършец на 27.08.1997г.

5. Промените и новата му редакция са направени на основание § 34 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за народните читалища, обнародван в ДВ бр. 42 от 05.06.2009г. и са утвърдени от Общото събрание на НЧ “Искра 1909” на 17.02.2010г.